

ÖZCAN YÜKSEK

Bir
Kahraman
Gibi Yaşa

—
Kıtsel
Gelişim
—

Özcan Yüksek Kaçkarlar'ın eteklerinde doğdu. İstanbul sokaklarında büyüdü. İÜ Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Ekonomi yüksek lisansı yaptı, hazırladığı coğrafya dergisi için dünyayı dolaşma tutkusuyla doktorasını yarım bıraktı. Yeryüzü dergisi *Magma*'nın yayın yönetmeni ve yazarı, fotoğrafçısı. *Binbir Gece Masalları* ve diğer dünya masallarının sırlarını çözümleyen *Hakikatçi*, *Cinistan* ve *Şehrazad'ın Sırları* adlı üç kitap ve *Kayıp Deniz* adlı bir masal roman yayınladı. Mevlânâ ve babasının Belh'ten Konya'ya büyük yolculuğunu *Sessizce Dön* kitabında anlattı. Özcan Yüksek'e göre, masallar, asla dikte etmeden, yapılması gerekeni insanlara anlatma yöntemidir. Bir yazarı olmaması masalın en önemli tanımıdır. Masallarda her zaman iyiler kazanır diyen Yüksek, "İyiler kazanamazsa kötüler dahil herkes kaybeder" der.

Bir Kahraman Gibi Yaşa

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Sessizce Dön
Hakikatçi
Cinistan
Kayıp Deniz
Şehrazat'ın Sırları

BİR KAHRAMAN GİBİ YAŞA

Yazan: Özcan Yüksek
Editör: Handan Akdemir

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Şubat 2020 / ISBN 978-605-09-7084-5

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Feyza Filiz

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62 / C Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL
Tel: (212) 515 49 47
Sertifika no: 45464

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

Bir Kahraman Gibi Yaşa

Özcan Yüksek

İÇİNDEKİLER

Giriş	13
Bumerang	15
Zihin ajandası	19
Ant içmek	22
Kahraman marka	25
Yılsanı	31
Fetiş	33
Yola çıkmanın yolu	37
İlk bilgi; boşluk doludur	40
Düşmanın ruhunu yenmek	44
Baht	48
Yaşamın gerçek Bilimi	54
İnsan insana aç	57
Sihirli lamba	60
Kurda, kuşa, aşa	63
Gülüş	67
Büyülenmeyi öğrenmek	70
Fili görmek	74
İçimdeki Sinbad	80
Liderin ilk örneği	85
Kör güve	90

Ben, güzelim!	96
Nicelik çağı	107
Kaplumbağa terbiyecisi	110
Kamçatka: Hortlakla buluşma	112
Eksik boyutumuzu bulmak	136
Öykücü	140
Ölü canlar	144
Satır arasındaki giz	147
Sor!	149
Yarın güzeldir	152
Yalnızlık	156
Mister No	158
Kuzeyin ruhu	162
Olağanüstü	166
Plazadaki vahşi orman ruhu	168
Metroda ne okunur?	170
Savaşçı aranıyor!	173
Korkunun kapılarını geçmek	176
Üç yabancı	182
İnsanın kuzeyi	186
Yazı	191

Kahraman, kiřinin ben yerine biz demesidir.
Biz deęilsen, ben hiç deęilsin.
Biz yoksa sen de yoksun.

GİRİŞ

Bir kitabı açtığında kişi, derin bir vadiye girmiş gibi olur. Ben öyleyimdir. Kitabı ilk kez okumaya başladığında kişi, biraz çekingen, biraz meraklı adımlarla, usul usul ilerlemeye koyulur. Evet, hayat kitaplara sığmayacak kadar büyüktür, ama ömür dediğimiz de hayatın kendisini anlamak için çoğu zaman yeterli gelmez. Dünyayı hem okuyarak hem dokunarak keşfederken, öğrenirken, şu yeryuvarlağında anlamlı adımlar atmaya çalıştım hep. Coğrafya dergileri yaratmak, arkadaşlarımla birlikte, dünyayı anlamak için yeryüzünün en ücra yerlerine, yaşayan geçmişine uzun yolculuklara çıkmak, bazen haftalarca, aylarca oralarda buralarda kalmak, en uzak yerlere birden fazla defa ve değişik mevsimlerde gitmek, dünyaya kendi gözlerimizle bakmak, tüm bunlar, bir yaşama biçimiydi bizim için.

Evet, dünyayı anlamak için elverişli bir yol seçmiştim; neydi seçtiğim bu yol? Yola çıkmak. Gezegenin ömrü tükenirken, esirgeyici öyküler, koruyucu gelenekler, masallar, efsaneler dinlemek, yerli halklarla kucaklaşmak, onların çadırlarında, obalarında, ottan kulübelerinde geceleme, yaban danslarına katılmak, dillerini bilen çevirmenler aracılığıyla yerlilerin saf, katıksız bilgeliğini anlamak, öğrenmek; buydu işim artık.

Öncelikle, işittiklerim binlerce yıl geçmişten geldiğine gö-

re dayanıklı ve doğru bilgilerdi, kimseyi yanıltmamış ve aldatmamıştı; öğretmeye ve ders vermeye devam diyordu. Şu dünya kurtulacaksa eğer, masallar yoluyla kurtulacaktır, bunu anladım. Şehrazad'ın çözümlediği sırlar yolumu aydınlattı.

Editörüm Handan bana uygun bir sıfat bulmakta pek zorlanmadı, masal düşünürü der bana. Evet, masalları çözümleyen kitaplarımı herkesten önce o okudu, irdeledi, o tartıştı.

Masal düşünürüyüm, masal araştırmacısı ve çözümleyicisiyim. Bu kitabı yazarken başka adlar da buldum kendime. Coğrafya dergileri kurucusuyum, arkadaşlarımla birlikte *Atlas* ve *Magma* yeryüzü dergilerini kurduk. Handan bana kültür kâşifi der. Macera yolculukları yaratıcısı, macera gazetecisi ve fotoğrafçısı diyen de olur. Ben ise kendimi tarif ederken, macera gazetecisi derdim eskiden, daha çok böyle derdim yabancılara. Tabii, ne iş yapıyorsun diye sorduklarında. Diyeceğim şu ki, *Bir Kahraman Gibi Yaşa* kitabı, çeyrek yüzyıllık bir yaşam biçiminin öyküleridir aynı zamanda.

BUMERANG

Okyanusun ortasında dev bir adada, beyazlar gelene değin, elli bin, belki altmış bin yıl boyunca tek bir oyun oynayarak yaşadılar. Bir çift kuş kanadına benzeyen, kavisli bir aleti ağaçtan yontup havaya fırlattılar tuttular, fırlattılar tuttular. Ahşap kanatların bir şahin gibi boşlukta dönüşünü izlediler. Aynı aletin, geniş bir kavis çizerek, eğitilmiş yırtıcı bir kuş gibi tekrar ellerine konmasını izlediler. Bu insanlarla tek ortak noktamız var, hepimizin *homo sapiens* olması. Bugünün sıkılan insanı, Avustralya yerlilerinin elli bin yıl boyunca hiç sıkılmadan nasıl yaşadığının sırrını bulursa eğer kendini belki kurtarabilir. Bir başka sır da şu ki, nasıl olup da aborijinler bumerang ve onun türleri olan aletler dışında bir alet geliştirmediler? Ne tarım yaptılar, ne giysi diktiler. Nasıl olup da, soğuk kışları, özellikle de Antarktika'ya bin kilometre uzaklıkta Tasmanya kışlarını, daha önemlisi Buzul Çağı'nı atlatabildiler?

Belki onların nasıl yetiştiklerini bilmek bazı şeyleri anlamamızı sağlayabilir. *Homo oficus* olarak bizler, bu sırların şehir ormanında "paint ball" yani boyalı top oynayarak pek öğrenilemeyeceğini idrak edebiliriz.

Aborijin genç erkekleri ve kızları bir dizi sınavdan geçerek yetiştiriliyordu. Örneğin, burunları deliniyor, bedenleri kazınıyor veya ağaç dallarıyla örtülmüş kızgın korlar üzerinde yürütülüyorlar-

di. Böylece acıya dayanıklı olup olmadıkları anlaşılıyordu. Korkusuz olduklarını anlamak için, tüyler ürpertici kötü ruh masalları dinletiliyor, sonra da ıssız bir yerde ya da mezarlıkta uyumaları isteniyordu. Gece olunca, beyaza boyanmış, başlarına ağaç kabukları geçirilmiş tuhaf insanlar toplanıyordu. Bu sınavlar ve diğerlerinden başarıyla geçmeyen genç kız ve erkeğe evlenme izni verilmiyordu. Çünkü gerçek kadın ve erkek olmaları gerekiyordu önce.

Aborijin, yaşaması için gerekli her şeyi bilirdi. Çalılık arazideki tüm hayvanları, onların anatomisini, uğrak yerlerini, seslerini. Bütün kuşların davranışlarını, ötüşlerini, hatta aşk ve çiftleşme besmelerini dahi. Yıldızları bilirdi. Kabilesindeki herkesin ayak izlerini bilirdi. Çünkü onlar için ayak izi, parmak izi gibiydi.

Aborijin için hayat, Düş Zamanı ile Yeryüzü arasında döne döne gidip gelen bumerangdan ibaretti. Bumerang da zaten, bu iki dünya arasında büyümüş ağacın bir dalıydı yalnızca.

Homo oficus olarak biz, hayatı bazen yalnızca bir bumerang fırlatma ve tutma eylemi olarak düşünebiliriz. Ya da hayattaki her eylemi bumerang fırlatma ve tutma eylemi cinsinden anlatabiliriz.

Evet anlatabiliriz.

Bumerangın fırlatıldıktan sonra geri gelmesi gerekir. Bunu, bir arzuyu gerçekleştirmek için yapılan hamle olarak okuyabiliriz. Öyleyse, bumerangın geri dönüşü, arzunun gerçekleşmesidir.

Kimi zaman bumerangı fırlatırsınız, havada dönmeye başlar ama ilerlemez, hemen önünüzde yere düşer. Çünkü bumerangı rüzgâra savurmamışsınızdır. Ama rüzgâra doğrudan savurmak da doğru değildir. Rüzgâra kırk beş derecelik açı doğru olmalıdır. Doğrudan cepheden bir hamle de geri teper. Bazen bumerang

geri döner ve sizi geçip arkanıza düşer. Arzunuz geri tepmiş gibidir, çünkü rüzgâra doğrudan fırlatmışsınızdır. Veyahut da gereğinden hızlı fırlatmışsınızdır. Bumerangı biraz yatay konumda savurmak daha iyi olacaktır. Bu saydıklarımızın hepsinin yaşamda karşılığı vardır. Kendini bumerang gibi düşün. Hatta şimdiden düşünmeye başla.

Bazen bumerang döner döner ve kısa düşer, çünkü yeterince güçlü fırlatmamışsınızdır veya bumerang yeterince hızla dönmemiştir.

Bazen bumerang çok fazla havaya yükselir ve yere çakılır. Oysa daha yatay fırlatmak ve ufukta bir noktayı, hatta ufuktan birazcık yukarıda bir noktayı hedeflemek gerekir. Bazen de bumerang havaya yükselmez, yere çakılır ve tökezler. Bunun de nedeni, bumerangın kavisli yüzü yerine düz yüzünün önde olmasıdır ya da yanlış elinizi kullanmışsınızdır. Zaten yanlış el ve kavissiz yüz, en kötü atıştır.

Bumerangı yanlamasına değil dik tutarak atmak gerekir ve yere doğru da dikeye yakın açıda durmalıdır. Eğimi de kabaca yirmi dereceyi geçmemelidir.

Yani bumerangı ne rüzgârdan çok uzak ne rüzgâra tam karşıdan, ne çok sert ne çok yavaş, ne çok yüksek ne çok alçak, ne çok eğimli ne az eğimli fırlatmalıdır.

Ve, iyi fırlatılırsa her yolculuğunda geri dönen bumerangı yakalarken, iki eli de kullanmalıdır. Hayatı yakalar gibi.

Kişi, sokağa kendini
bir bumerang gibi
fırlatarak çıkmalı,
yaşamında dönüşüm sağlayacak
her atılıma bir bumerang gibi
başlamalıdır. Emin bir şekilde
bilinmezliğe fırlatılan
bir bumerang gibi.

*Sen, ey kahraman okur, bil ki, şu yeryüzünde sonuç yaratan
bir kişisin. Yaptıkların ve yapmadıklarınla böylesin.
Bunu bilersen kahraman olduğunu da bilirsin.*

*Yaşadığın dünyayı küçültme. Yolu kısaltmak kendine giden yolu
uzaklaştırabilir. Hızlı gitmek, kendine giden yolu geciktirebilir.
Zaten dışarıda çıktığımız her yol, hep kendimize gitmez mi?*

*En iyisi, eski Romalıların deyişiyle yavaşça acele et. Olması
gereken yavaşlık ve olması gereken hızlılıkta yaşa, âşık olmak gibi.*

*Konuşmayı yeni öğrenen bir çocuk gibi gerçeğin etekliğini
çekiştir ve sor: Neden? Sormak gücü sarsar. Kahraman koca
bir sorunun yanıtını arar gibi çıkar sokağa ve sorar: Neden?
Çünkü sormak duvarı yıkar, kendi önünü açar.*

Masal düşünürü, gezgin, kültür kâşifi, macera gazetecisi ve fotoğrafçısı Özcan Yüksek, çeyrek yüzyılı aşkın süredir insanı anlamının peşinde yolda... Kutuplara, insan eli değmemiş ormanlara, ilk insanın temsili eşitlikçi toplumların diyarlarına yaptığı yolculuklar ve masalların kadim doğası üzerine çalışmalarının ürünü olan bu kitapta bize bir anlamda "kahramanın sonsuz yolculuğu"nu anlatıyor. Aslında her birimizin bu dünyaya "kahraman" olmak için geldiğimizi hatırlatıyor.

tavsiye edilen
KDV'siz
sabit fiyat

₺ 29

01611 300 814 346

ISBN 978-605-09-7084-5

Doğan
NOVUS